

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології

_____ **О.В. Пономаренко**

« 31 » _____ 2023 р.

ПСИХОЛОГІЯ АППЛІКАНТА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки _____ магістра

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності _____ 053 – психологія
освітньо-професійна програма «ПСИХОЛОГІЯ»

Укладач: Мосол Н.О., к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від «31» 08 2023 р.
Завідувач кафедри психології

_____ Н.О. Губа
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
«Психологія»

_____ Г.О. Горбань
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету СПП

Протокол № 1 від «30» 08 2023 р.
Голова науково-методичної ради факультету
СПП

_____ Т.В. Турбар
(підпис) (ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Дисципліни вільного вибору здобувача освіти в межах спеціальності	
Спеціальність 053 - Психологія	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		3	3
	Лекції		
	4 год.		
Змістових модулів – 3	Практичні		
	8 год.		
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Кількість поточних і контрольних заходів – 10	Самостійна робота	
		78 год.	
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія аппліканта» є забезпечення особистісної готовності магістрів до пошуку роботи; оволодіння психологічними знаннями та технологіями для успішного працевлаштування, формування професійних компетенцій для забезпечення професійної адаптації та кар'єрного розвитку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Психологія аппліканта» є:

1. ознайомити з теоретико-методологічними основами психології пошуку работ;
2. надати інформацію про зайнятість та безробіття в Україні, правові питання працевлаштування психолога, способи пошук роботи та техніками працевлаштування;
3. ознайомити з принципами складання сучасного резюме;
4. сформувати навички підготовки та оформлення документів (складання автобіографій, заяв для отримання посади та для участі у закордонних проектах тощо);
5. відпрацювати техніку співбесіди з роботодавцем.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- зміст базових психологічних понять і категорій: *безробіття, працевлаштування, резюме, співбесіда, професійний розвиток, професійне становлення, кар'єрне зростання, психологічна адаптація, стрес, професіограми, психограма, індивідуальний стиль діяльності,*
- правові питання працевлаштування, основні техніки та способи працевлаштування,
- основні етапи підготовки та оформлення документів, необхідних для працевлаштування;
- основи проведення співбесід

вміти:

- застосовувати отримані знання з психології пошук роботи в професійній діяльності та на етапі пошуку роботи;
- володіти основними техніками та прийомами пошуку роботи;
- складати сучасне резюме (CV);
- оформлювати документи (складання автобіографій, заяв для отримання посади та для участі у закордонних проектах та стажуваннях тощо);

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за результатами вивчення навчальної дисципліни здобувач має

набути такі програмні компетентності:	методи і контрольні заходи
ПК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.	метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю, метод практичної перевірки, метод самооцінки
ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	вхідний контрольний захід;
ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	поточні контрольні заходи,
ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	тематичні контрольні заходи;
СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики	атестаційний контроль; підсумковий контроль.
СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію	контроль на практичних заняттях.
СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями	
досягти таких програмних результатів навчання:	методи і контрольні заходи
ПРН1. Розробляти стратегії працевлаштування.	метод усного контролю,
ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації	метод письмового контролю, метод тестового контролю, метод практичної перевірки, метод самооцінки
ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності	вхідний контрольний захід;
ПРН15. Уміння інтегрувати та систематизувати набуті у процесі професійного навчання знань про психологічні передумови підвищення якості вищої освіти	поточні контрольні заходи, тематичні контрольні заходи; атестаційний контроль; підсумковий контроль.
ПРН17. Уміння оптимізувати процеси цілепокладання, самоздійснення, професійного та особистісного зростання	контроль на практичних заняттях.
ПРН1. Розробляти стратегії працевлаштування.	
ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації	

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Психологія апліканта» логічно й змістовно-методично пов'язана з дисциплінами «Психодіагностика», «Експериментальна психологія», «Соціальна психологія», «Актуальні проблеми психології», «Індивідуальне психологічне консультування», «Групова психотерапія та психокорекція».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи пошуку роботи та психологічні особливості апліканта.

Тема 1. Сучасний ринок праці та психологія апліканта.

Сучасний ринок праці: можливості та обмеження. Сучасні тенденції на світовому ринку праці. Аналіз ринку праці в галузі психології в Україні. Законодавчо-правові акти України з питань працевлаштування молодих спеціалістів. Працевлаштування випускників ЗВО. Психологічні особливості пошукача на сучасному ринку праці. Правові основи працевлаштування психолога. Обговорення законопроектів 9433 та 9434. Існуючі законодавчі документи, які регулюють діяльність психологів

Тема 2. Психологічні основи пошуку роботи.

Основні принципи добору та відбору персоналу. Формування вимог до претендентів. Рекрутинг в Україні. Документальна основа процесу підбору персоналу. Професійне навчання та розширення професійного досвіду. Концепція безперервної освіти. Інтернет навчання та MOOC. Самоосвіта як вимога до сучасного професіоналу.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти пошуку роботи та працевлаштування.

Тема 3. Кар'єра та кар'єрні орієнтації здобувачів

Кар'єрна орієнтація здобувачів як основа професійного становлення. Як підвищити свою цінність на ринку праці. Самопізнання та само актуалізація. Самооцінка та рівень домагань. Програма професійного розвитку та самоосвіти. Визначення ступеню мотивації досягнень. Психометрія та тестування. Планування кар'єри. Особливості професійної адаптації.

Тема 4. Дослідження основних вимог ринку праці. Техніки та стратегії пошуку роботи.

Портрет професіонала-психолога. Роль служби управління персоналу. Корпоративна культура Підбір персоналу в системі корпоративної культури підприємства. Перспективи працевлаштування психологів. Етапи пошуку роботи. Стратегії пошуку роботи в умовах сучасного ринку праці. Пошук джерел вакансій для психологів. Правила розміщення оголошень на сайтах пошуку роботи. Державна служба зайнятості. Кадрові та рекрутингові агентства. Техніка ефективного пошуку роботи. Проектна діяльність та фріланс для психологів.

Змістовий модуль 3. Працевлаштування психологів.

Тема 5. Резюме як психологічний портрет аппліканта

Резюме як візитна картка аппліканта. Основні правила складання резюме. Конструктори резюме. Професійні навички в резюме. Особисті якості в резюме. основні помилки складання резюме. Вимоги до оформлення резюме. Супровідний лист як необхідний елемент самопрезентації.

Тема 6. Співбесіда: психологічні особливості.

Принципи організації та проведення співбесіди. Телефонна розмова з роботодавцем. Самопрезентація. Вимоги до зовнішнього вигляду претендента. Психологічні факти, які стануть в нагоді на співбесіді. Проходження інтерв'ю, тестувань та інших оціночних процедур. Перший робочий день. Ділова гра «Працевлаштування».

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів	
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, балів	Практ. зав-ня, балів
		ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.		
1	20		2		1		1		18	10	10
2	20		3		2		1		17	10	10
3	20		3		1		2		17	10	10
Усього за змістові модулі	60		8		4		4		52	30	30
Залік	30								30	20	20
Разом			90						82	100	

5. Теми лекційних занять

Змістовий модуль	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сучасний ринок праці та психологія аппліканта		1
2	Дослідження основних вимог ринку праці. Техніки та стратегії пошуку роботи.		2
3	Резюме як психологічний портрет аппліканта		1
	Разом		4

6. Теми практичних занять

Змістовий модуль	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Психологічні основи пошуку роботи		1
2	Кар'єра та кар'єрні орієнтації здобувачів		1
3	Співбесіда: психологічні особливості.		2
Разом			4

7. Самостійна робота

Змістовий модуль	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1. Основи пошуку роботи та психологічні особливості апліканта	Теоретичне завдання – тестування	Тест розміщено за посиланням https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=324914	Правильні відповіді на питання тесту	10
	Практичне завдання – письмовий звіт.	Дослідження професійного профілю апліканта https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=16185	Критерії оцінювання подано до завдання у СЕЗН ЗНУ (Moodle)	10
2. Практичні аспекти пошуку роботи та працевлаштування.	Теоретичне завдання – тестування	Тест розміщено за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=319342	Правильні відповіді на завдання тесту	5
	Практичне завдання – письмовий звіт.	Скласти програму професійного розвитку та самоосвіти https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=150745 .	Критерії оцінювання подано до завдання у СЕЗН ЗНУ (Moodle)	10
	Участь у загальному обговоренні з теми практичних занять ЗМ2	Практична перевірка, усний контроль з теми практичних занять ЗМ 2	Обґрунтованість висловів, орієнтація в темі	5
3. Працевлаштування психологів	Теоретичне завдання – тестування	Участь у діловій грі «Працевлаштування»		5
	Практичне завдання – письмовий звіт	Проаналізуйте основні вимоги до кандидатів на основі відкритих вакансій на сайтах пошуку роботи та вашу відповідність ним; 2) визначте перспективи вашого працевлаштування (організація/проект/...).	Критерії оцінювання подано до завдання у СЕЗН ЗНУ (Moodle)	10
	Участь у загальному обговоренні з теми практичних занять ЗМ3	Практична перевірка, усний контроль з теми практичних занять ЗМ 3	Обґрунтованість висловів, орієнтація в темі	5
Усього контр. заходів	8		Усього балів	60

1. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Теоретичне завдання - Підсумкове електронне тестування за результатами вивчення курсу у повному обсязі.	Тест розміщено за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=175760	Правильні відповіді на питання тесту	20
	Практичне завдання – написання резюме	<i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня заліку за розкладом).</i> https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=369734	Вимоги та критерії до виконання та оформлення подано у СЕЗН ЗНУ (Moodle)	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою Університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна

1. Баклицький І. О. Психологія праці : підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2008. 656 с.
2. Житник О. В. Психологічні чинники мотивації вибору особистістю нової роботи : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. Київ, 2004. 19 с.
3. Калюжна Є. М. Психологія праці : зб. тест. завдань. Запоріжжя : А-плюс, 2014. 112 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2013/12/0031065.doc>.
4. Калюжна Є. М. Тренінг самоефективності особистості : практичний інструментарій для психологів, коучів, тренерів. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 224 с.
5. Корчевна О. В. Психологічні чинники формування активності безробітних на ринку праці : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07. Київ, 2006. 24 с.
6. Лисенко Л. І., Максимов Б. В. Ринок праці. Техніка пошуку роботи : навч. посіб. / під ред. В. К. Маригодова. Київ : Професіонал, 2004. 320 с.
7. Ложкін Г. В., Волянчук Н. Ю., Солтик О. О. Психологія праці : навч. посіб. / за заг. ред. Г. В. Ложкіна. Хмельницький : ХНУ, 2013. 192 с.
8. Петрос О. М. Соціально-психологічні чинники реформування ринку праці : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Київ, 2004. 20 с.

9. Руденко Є. В. Методики професійної психодіагностики. Київ : Шкільний світ, 2011. 128 с.
10. Феррісс Т. Працюй чотири години на тиждень. Нова психологія успіху = The 4-Hour Workweek : світовий бестселер та міжнародний феномен! / пер. з англ. І. Грип. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2018. 432 с.

Додаткова

1. Величко, Д. М. Гарантування працевлаштування молоді на перше робоче місце як основа правової держави [Текст] / Д. М. Величко. *Вісник Запорізького національного університету*. Серія : Юридичні науки : зб. наук. праць / голов. ред. Т.О. Коломоєць. Запоріжжя : ЗНУ, 2013. № 4. С. 58-64.
2. Гриджук І. Пошук роботи: аналіз етапів, стратегій та психологічних особливостей аплікантів на ринку праці. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2013. № 3. С. 219–228. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi48/0038818/219.pdf>.
3. Загорецька, О. Службові документи особового характеру [автобіографія, характеристика, резюме] [Текст] / *Діловодство та документообіг*. 2015. № 12. С. 22-33.
4. Киричук О. В. Стратегії поведінки аплікантів на ринку праці та їх психологічні характеристики / О. В. Киричук // *Бюлетень ІПК ДСЗУ*. 2005. № 2. С. 31—35.
5. Купець О. В. Довготривале безробіття в Україні: методологія оцінки та регулювання : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук . Київ, 2008. 20 с.
6. Максименко С. Д., Кокун О. М., Тополов Э. В. Адаптація психодіагностичних методик шкала пошукової активності іншої роботи та шкала негативного впливу роботи. *Практична психологія та соціальна робота*. 2011. № 10. С. 34–38.
7. Мосол Н.О Тренінгові технології як засіб формування професійної компетентності студентів-психологів // Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогіка вищої школи: досвід і тенденції розвитку» (м. Запоріжжя, 21 березня 2019 року). – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2019. – С. 39-40.
8. Мосол Н.О., Філь О.В. Формування професійної компетентності студентів гуманітарного профілю засобами інтерактивного навчання // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми вищої професійної освіти»(м. Київ, 22 березня 2019 р.) – С.102-103.
9. Рудюк О. В. Перспективні напрямки вивчення безробіття в зарубіжній науково-психологічній традиції. *Психологічні перспективи*. 2012. Вип. 20. С. 201—211.
10. Скворчевська Є. Л. Психологія праці : навч. посіб. Харків, 2022. 160 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0052257.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Сайт «Профорієнтація». Режим доступу: <https://mind.ua/openmind/20231209-yak-obratimajbutnyu-profesiyu-5-onlajn-platform-iz-testami-na-proforientaciyu>
2. Законодавство в сфері психічного здоров'я. Режим доступу: <https://www.npa-ua.org/legislation>
3. Фріланс робота для психологів. Режим доступу: <https://globalfreelance.ua/ua/psychology>
4. Онлайн курс «Як знайти роботу під час війни». Режим доступу: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+JOBWAR101+2022_T3